

**Brev till Sophie Elkan från
Selma Lagerlöf: 1899-1901. L
84:1 - 126**

Lagerlöf, Selma,

HS L 84:1

Kära. Tack så mycket för brevet igår Kväll, men pip inte så
 mycket. Ej, jag menar inte nå, du får gärna pipa, när du behöfver, men
 jag menar att du skall inte behöfva. Det skadar inte att läsa och vänta
 litet, man behöfver andligen växa mellan sina böcker. Det man produ-
 cerande, som förtiggar i utlandet förtän ju författarna. Sannerligen
 det lönar att pinsu sig. Sedan kommer när du vill, där, men kommer
 gör den. Det är en glad konst när, vi äro världens lyalligaste barn,
 för det första konstnärer och för det andra de mest allmänt upp-
 skattade och älskade konstnärerna, hvad äro målare och musiker
 mot oss, som tränga in öfverallt, som tala till låg och hög, som
 ej behöfva förutskattningar för att förstås och som till material
 bara ha papper och pennor. Det är det mest ickealiska, som tänker
 kan, om du bara inte pinsu sig med ärelystnad. — Gist är
 det en evig skam att Warbergs flyttade från Göteborg, men
 det är kanske bra att vi ha tråkigt, jag tror nog det är nyttigt.
 Du blir som pirskad att skriva. Dessutom kan det ej vara tänk-
 bart att det ej finnes människor om du bara kunde finna dem.
 Det är mycket svårt att svara på den jag är god. Jag är snäll
 tror jag, men inte god. Men du, jag tror knappast man blir god utan
 att närskildet öfva upp sig, verka öfver sina handlingar och så små
 ringom invända sin karaktär att vara god. Det har jag aldrig
 tänkt på, jag har öfvat mig i nådana saker som själfbehärskning
 och mod och ärlighetsintet. God är jag ej, men blir det kanske, då
 jag blir 60 å 70 år. Men det är vackert att vara god och jag tror
 jag har större estetisk kärlek för det än ni andra författare. Det är
 som de säga att jag predikar, så kommer det sig ^{af} det goda är
 för mig det vackraste som finnes, jag kan inte låta bli att hålla
 fram det och sedan tror folk att jag själf är nådan. Anspråklös
 är jag naturligtvis ej, men jag är fullkomligt illusionerfri
 angående min egen person och jag vill ej söka spela en roll
 som jag ej kan fylla. Jag är också mycket enkel i vanor och
 smaker, men det är bara en öfvenyängsponne jag vill gärna
 ha på ett slott, som jag skulle fylla med gäster på Voltaire's
 vis.

Det var kommit att du skulle skriva och fråga, om jag var
anspråklös just igår. Rektor vid gaskolan var här för ett par
dagar sedan och bad mig biträda vid en liten skolfest, som han
skulle anordna. Det skulle vara i gymnasiet lokalerna, för 6 och 7 de
klass och så flitkolans två högsta klasser, vidare föräldrar
och barnen och lärarinnor. Jag behöfde bara läsa upp en liten
novell, så det var ju ingenting att säga nej till. När jag så kom
dit igår var det en samling på 300 personer och allt det finaste
här fanns medräknades därnär. Men ej ett allihop. Det
var festligt och varmt och muntvitt och jag kom bra i stämning.
Först var det sång, så deklamation af en präken, som ej hördes, så
liten murmur, därpå var det då jag. Jag var så öfverad så det svad i
halsen, men jag kunde hypnotisera dem alla och rädsla kunde jag
naturligtvis ej stå. Jag läste först den nya i julbroror och jag
läste egentligen så illa så jag var sammetskväl, men jag hade så
roligt af att stå i en kateder och jag kunde att jag hade inspira-
tionen öfver mig, ja, jag vet inte hvad det är, men de varo i mitt
väld. Biten var ju mycket kort, så rektor bad mig läsa Gulla
Agnetas, det gjorde jag, och det gick riktigt utmärkt, då hade jag
fått rötten i min mat. Det är egentligen nytt att jag aldrig lärt
skrifa rötter, jag har nog utmärkta anlag som föreläsare,
men nu är jag osäker. Präken jag varo i stämning gör allt
utmärkt, men är jag det ej, så kan jag ingenting. Det var
emellertid fullt uppså igår. Det tycker både manna och Genda
och de äro de svåraste, ty de tänka bara på stämningen bland pu-
bliken. Jag hjälper tänkte bara på att det var härligt att stå i en
kateder och att ha något annat än det vanliga lipvat öfver mig.
Bland andra, som tackade mig, var en prest, som verkligen kan
tala hjälps, den hade här finns. Jag kunde rykning på rykning gå
genom knoppen, sade han, öfver att Fröken kunde tala så. Det
kan inte jag. — Anspråklös, jag har varit medveten om
min värdighet så länge som jag kunnat stå på mina
ben, men man skulle väl ej vara dumm för den skull.

Den här tillställningen har vällat att jag åter kommer på bettet med brefvet, snart blir det hela veckor emellan det jag skriver — Jag fick mitt fina hvita skåp i går, det är riktigt skönt, det står i mamma's rum och det kommer att bli mig dyrt, ty det syns hur vackert det skulle bli med hvita möbler i hela rummet. Det venedianska glasverket står stämnat, det är roligt att öppna störren.

I går frågade jag en medlem i vår bokkommitté om han minnades några böcker från i fjol jul, som vi kunde köpa. I fjol kom John Hall sade han genast, så fick jag höra att en hel mängd hade läst den, men vi köpa den väl ändå till föreningen. Den står emellertid för minnet som den gulees viktigaste bok, hvilket den också var.

Lade du märke till den gamla målaren, som målade mitt skåp. Han kom upp hit med det igår, och jag har sållan sett något så rörande som att se honom här. Han gick igenom rummen i hänsyn till och såg på tapeterna. Han vågade knappt sätta ner fötterna på mattorna, men han njöt så. Det var en konstnärssjäl i den gamla staden. Det förstår jag mig på, men är det nu en konstnärssjäl också i fru Strandberg, som bara vill skriva kärft och som du säger utan charm, jag förstår ej.

Hvad menade fru Carlsson med att Kluttim var bögn alltigenom? Är hon dålig, menade hon det, fast hon berättade våra bror eller jag hon mot människor, visade sig väldigt utan att vara det. Jag älskar hon väl Ellen åtminstone. Hon har inte skvallrat för Ellen om hvad vi pratat, det är ju en förtjänst. Jag tror nog ej heller att hon är bra, ty hon väntade en dålig eftermiddag då hon gått och så hade hon ett tråkigt hem,

Jag tyckte tyvärrna hade bra rätt i sina anfäll på Nobelinstitutionerna i Sverige. I det hela är det ju högt otillståndigt med Thors bibliotek. Utan att läsa en enda bok skulle jag kunna säga dem hvem de böna sig på

ett biotal är frammat och sedan låter det sig bli svarare.
Jag trodde åtminstone det skulle bli till en hjälp för
fattiga författare som Fallström, Tor Hedberg eller många
litteraturhistorici, men jag tycker det ser konstigt ut.
Det är bra att Nyblom fått litet att befa af, det är det bästa
af allt ihop. Men naturligtvis var det Nobelmeningen, då han
donerade medlen till akademien skulle ha gjort det utan
särskild bön. Hvad skulle det varit för svårt? Däremot
behöfdes det naturligen en styrelse öfver fonden, det förstår
jag. Men ett bibliotek för skönlitteratur af icke riktrining
det är mycket roligt att ha, men hvartill behöfs det. Trov du
att en Nobelkommitte vägar ge pris åt något som ej är allmän
mening ute i Europa redan utvalt som något förträffligt och
på samma sätt lär det väl förhålla sig med de vetenskapliga
priserna. Det blir i alla fall en stor spänning att se hvem som
blir den förste pristagaren.

Naturligtvis vill jag gärna ha konstnär. Skulle den trappa
på något modernt (som ej är renebenkristning) så är jag väldigt
tacksam. Har du sett till "Dixon, The holy land". Jag är ut-
nämnligen tacksam om du finner något och nämder mig. — Jag
har läst Brudes om amerikanerna, men jag vet ej hvad det vä-
ntar en. Männingar skola alltid bygga upp Kulturstaten och
de skola ständigt stötta samman. Alla hus rasla, alla Träd bli
medbränd alla männingar förgräs, hvarför skulle staterna befa
evigt? Vi ha nu kommit så långt att vi snart böra vara på vägen
utför. Trov du sådana förutseelser som herrarna Brudes väla
på ett printat bröt. Han säger att vi Brude ha gjort en stor fram-
steg, men det är nog ej så

Bliv mer af mig
Selma